

30 jaar

Stichting VPSG advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, geloof en zingeving

30 jaar VPSG

Wat ooit begon in Noord-Holland als een werkgroep van kerkelijke vrouwen die in aanraking kwamen met verhalen over incest en seksueel misbruik is uitgegroeid tot Stichting VPSG, advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving. Een adres waar volwassen vrouwen en mannen, die in hun jeugd seksueel misbruikt zijn, kunnen aankloppen voor pastorale hulp en ondersteuning. Een kleine oecumenische organisatie, maar met een grote impact.

Graag bieden we u met deze Nieuwsbrief informatie over onze meest recente activiteiten.

Wilt u in uw gemeente aandacht besteden aan de problematiek van seksueel misbruik? We denken graag met u mee!

Gezien van der Leest, coördinator VPSG

Stichting VPSG
Nieuwe Groenmarkt 8
2011TW Haarlem
di. en woe. van 10 – 16 uur
023-5328222
info@vpsg.nl
www.vpsg.nl
Bank: NL81 TRIO 0212 2657 17

*Stichting VPSG is door
het CBF (Centraal
Bureau
Fondsenwerving)
aangemerkt als
ERKEND GOED DOEL*

Seksueel misbruik: Praat erover!

Dit is wel de meest korte en adequate samenvatting van ons werk.

Zwijgen over seksueel misbruik houdt dit grote onrecht in stand. Daarom bieden we een luisterend en een deskundig oor aan slachtoffers of hun omgeving.

Daarnaast is het enorm belangrijk dat de samenleving durft te spreken over seksueel misbruik en daar gedegen kennis over heeft. In de begintijd van de VPSG werd dat 'Zorgen voor' en 'Zorgen dat' genoemd; een pastoraal en een profetisch spoor.

Levensbeschouwelijke counseling is het hart van ons werk. In 2015 voerden we meer dan 600 gesprekken met mensen, een stijging ten opzichte van de laatste jaren. Met 44 verschillende mensen hadden we regelmatig contact, dit kan via e-mail of telefoon of in de spreekkamers van ons kantoor in Haarlem. Daarnaast bellen mensen als ze iets lezen in de krant of zien op televisie over seksueel misbruik en wat maakt dat een eigen verhaal naar boven komt. Ook pastores verwijzen naar de VPSG.

Uit de ervaring en kennis die we opdoen in de gesprekken maken we een aanbod op het gebied van scholing, training en verdieping. We hebben een aanbod voor pastores en vrijwilligers in kerken over hoe om te gaan met seksueel misbruik.

Seksueel misbruik: Praat erover!

Nieuw project: Traditie en seksualiteit

Is het mogelijk om vanuit verschillende religieuze tradities met elkaar in gesprek te komen over een onderwerp als seksualiteit en seksueel misbruik? Ja, dat blijkt mogelijk. Als vrouwen.

Om te beginnen hebben we vanuit de VPSG contact gelegd met vrouwen van de website hagar-sarah die gespecialiseerd zijn in gesprek tussen joodse, christelijke en moslim vrouwen. Samen legden we contact met vrouwen van de stichting Kezban, die zich inzet voor voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld in allochtone kring.

Na een paar verkennende gesprekken hebben we besloten om gezamenlijk een project uit te voeren dat er op gericht is om met groepen vrouwen uit de drie tradities gesprekken te voeren over seksualiteit in brede zin. En wel speciaal over wat de boodschappen die ieder in haar jeugd heeft meegekregen vanuit godsdienstige of culturele tradities voor uitwerking hebben in het huidige leven van de vrouwen. Inmiddels hebben we twee maal met een grotere groep vrouwen zulke gesprekken gevoerd. We hanteerden daarbij de socratische methode waarbij je elkaar allereerst laat uitpraten en naar elkaar luistert voordat je elkaar vragen gaat stellen. Dat bleek heel goed te werken. Verschillen maar ook veel opmerkelijke overeenkomsten kwamen zo tevoorschijn. We startten met de vraag welke boodschappen ieder in haar jeugd over seksualiteit had meegekregen. En of die rechtstreeks uit een van de religies af te leiden waren. Al snel bleek dat voor de meeste vrouwen waar ze ook vandaan komen geldt dat de meegegeven opvattingen over hoe seksualiteit zou moeten worden gehanteerd vooral cultureel is bepaald. Daarbij hebben de meeste vrouwen meegekregen dat je als meisje of vrouw de grootste verantwoordelijkheid draagt. Eigenlijk iedereen had toch vooral op eigen kracht een weg met betrekking tot seksualiteit moeten zoeken, of ze nu een ingeperkte of juist een heel vrije opvoeding had genoten. Zo kwam ook meteen de vraag op tafel wat je nu zelf aan je eigen kinderen doorgeeft. En of dat voor jongens en meisjes verschillend is.

Veel vrouwen zeiden na afloop dat ze eigenlijk nog nooit zo open en vrij met anderen hadden gesproken over seksualiteit en over wat ze daarover in hun jeugd en daarna hadden gehoord. En over de eigen keuzes die ze hadden gemaakt. Ze willen ook zeker doorgaan. De komende tijd zoeken we verdere verdieping.

Deze twee bijeenkomsten die we als pilots beschouwen zijn zo veelbelovend dat we hiermee zeker doorgaan en in een volgend stadium ook met andere groepen vrouwen aan de slag gaan.

Wie zich wil aansluiten is hartelijk welkom!

Jeannette Deenik-Moolhuizen

Heelt de tijd alle wonden? Ouderenproject VPSG

Luisterend naar de vele verhalen over seksueel misbruik in het leven van vrouwen en mannen van jong tot oud weten we bij de VPSG hoeveel tijd er nodig is om te helen van seksueel misbruik dat in de kindertijd of op latere leeftijd begonnen is. We zien en horen hoe de wond van seksueel misbruik kan genezen tot een litteken waar lange tijd moedig mee geleefd wordt. Het seksueel misbruik komt dan wat op de achtergrond van het leven.

Het valt ons op hoe de heftigheid van het seksueel misbruik weer kan doorbreken bij de ouderdom en de vroegere totale machteloosheid voelbaar wordt als mensen afhankelijk worden van de zorg van anderen, thuis of in een verzorgingshuis. Anderen die bijvoorbeeld niet weten hoe belangrijk het voor jou is om zorgvuldig en met toestemming aangeraakt te worden of niet weten hoe jij schrikt als er iemand de deur binnenkomt zonder te kloppen.

Ineens kan het veilige ritme wat jarenlang zorgvuldig is opgebouwd uit elkaar vallen. Vanuit de praktijk van de VPSG hebben we ontdekt dat in zo'n situatie continuïteit helend kan zijn: één iemand van buitenaf, die trouw blijft komen en waar je jouw verhaal steeds weer aan mag vertellen, die met jouw wantrouwen kan omgaan en met je meedenkt om tot een nieuw veilig ritme te komen. Zodat de weinige tijd van leven te doen is.

Door onze ervaringen met de oudere mens met een seksueel misbruik verleden zijn wij dit ouderenproject gestart. We gaan in gesprek met ouderenpastores en geestelijk verzorgers om te verkennen of zij deze problematiek herkennen en wat we kunnen verbeteren. Het is een van onze doelstellingen om aanbevelingen te ontwikkelen voor verzorgenden, zodat zij weten hoe zij kunnen bijdragen aan een veilig leefklimaat voor de oudere mens met een verleden van seksueel misbruik.

Maddy de Bruin

Boek uit de kring van de VPSG: "Samen redden we het wel"

Auteur: Marthe Link (was counselor bij de VPSG)

Samen op weg gaan en de ander niet verlaten maar trouw blijven. Zo is Marthe Link 25 jaar actief geweest in het werken met slachtoffers van seksueel misbruik. In dit boek wordt het brede palet getoond waarover zij beschikt om dit werk te doen. Zowel haar kennis en kunde in pastorale betrokkenheid en levensbeschouwelijke counseling alsook haar literaire gaven kunnen worden afgelezen aan de artikelen, lezingen, gedichten, liederen, preken en columns van haar hand. Zo is dit materiaal geselecteerd op bruikbaarheid voor velen in heden en toekomst, maar schetst het tegelijkertijd de weg die zij heeft afgelegd in haar denken over en zorg voor mensen wie seksueel geweld is aangedaan. Mensen die slachtoffer zijn geworden een stem geven, verhalen van verzet tegen het licht houden, bronnen van waaruit te leven valt herontdekken, de opstandingskracht van mensen benoemen: dit zijn belangrijke drijfveren voor al het werk van Marthe Link.

Een leesbaar en bruikbaar boek voor iedereen.

Verkrijgbaar bij de VPSG. Prijs: €15.00

Traumasporen

Dit voorjaar kwam het boek 'Traumasporen' uit van de Nederlandse maar in Amerika werkende psychiater prof. dr. Bessel van der Kolk. Een zeer leesbaar en leerzaam boek over traumatisering en het herstel daarvan. Stap voor stap gaat hij na welke invloed een ingrijpende gebeurtenis kan hebben, wat het doet met iemand en wat het op kan roepen bij diens omgeving, partner of hulpverleners. Van der Kolk neemt je als het ware mee in zijn voortschrijdend inzicht in wat trauma is en doet. Zijn onderzoek begon hij indertijd bij Vietnamveteranen in Amerika en bij slachtoffers van seksueel misbruik. Gaandeweg ontdekte hij overeenkomsten in de gevolgen van wat de ene en de andere groep meegemaakt hadden en meemaakten, en kon hij gericht onderzoek doen naar mogelijkheden van herstel na overweldigende ervaringen. Voor mij als pastoraal counselor is het boek een 'must': het verheldert, geeft doorkijkjes, en al gaat het om heel ernstige zaken het is hoopvol en mild. Van der Kolk beschrijft maar oordeelt en beschuldigt niet.

Het maakt dat ik verder kan met het inzicht dat hij geeft, ook al is sommige informatie ronduit schokkend. Belangrijker wellicht nog, hij maakt duidelijk dat er veel te winnen valt.

In het werk van de VPSG kom ik geregeld tegen dat er een stapeling is van narigheid, waarvan seksueel misbruik er één is. Vaak gaat er een geschiedenis aan vooraf, in de meeste gevallen ongewild en onbedoeld: een baby'tje in de moederschoot pakt het oorlogstrauma van de moeder op en wordt als het ware gevoed door haar pijn en stress. Een kind wordt geboren in een gezin waar ziekte een grote rol speelt, voor het nieuwe leven is er eigenlijk geen ruimte. Of er vindt een scheiding plaats als het kind nog heel jong is. Ingrijpende gebeurtenissen die ongewild hun gevolgen hebben. Ook aantoonbaar in het brein. Het doet bijv. iets met de zelfbescherming van een kind, de mate waarin het kind gevoel en waardering voor zichzelf ontwikkelt. Het maakt dat het kind verward is over zichzelf, verward over wie het is. Het zal bijv. eerder geneigd zijn zichzelf de schuld te geven van wat hem of haar overkomt, of zwijgen over wat haar of hem aangedaan wordt. Leven wordt al snel leren te overleven. Maar vaak valt zo'n voorgeschiedenis in de aandacht weg als er vervolgens sprake is van seksueel misbruik.

Lezend in het boek 'Traumasparen' treft mij hoe Van der Kolk oog heeft voor het prille begin uit iemands levensverhaal en hoe dat een mens bepaalt in zijn of haar kijk op het leven, in het aanvoelen van wat leven is. Hij blijft vragen en luisteren, hij beperkt zich niet tot het wegwerken van symptomen. Dat spreekt mij als pastoraal counselor aan: hij heeft de mens op het oog en wat worden kan. Hij benadrukt de groeikracht in mensen en hun motivatie om te veranderen. Daar ergens begint de weg naar herstel, de zoektocht naar leven, het bewust zijn en voelen van eigen ruimte en kracht, het omgaan met beperking en kansen, kijken met mildheid. Juist het anders omgaan kan ruimte geven. Hoe prettig is het dan om één mens om je heen te hebben die voor een tijdje met je meekijkt.

Judith van der Werf

Geven en ontvangen. Kan ik er wat aan doen?

De VPSG is groot geworden door te geven en te ontvangen. En er is zoveel te geven en ook zoveel te ontvangen. Als u zich afvraagt 'wat kan ik de VPSG geven?' doen we u hier wat suggesties aan de hand:

- praat eens met iemand over de VPSG
 - leg ergens onze folders neer
 - vraag een collecte en/of voorbede aan om aandacht te vragen voor seksueel misbruik
 - denk aan ons als u geld wilt schenken aan een goed doel
 - hang een VPSG-poster op een goede plek (kerk, bibliotheek, wachtkamer,...)
 - werf donateurs
 - schrijf in uw kerkblad over seksueel misbruik en het werk van de VPSG
 - vertel ons uw ideeën, opmerkingen, vragen; daar leren we van
 - kom eens langs in Haarlem voor een kop koffie of thee
 - attendeer ons op een fonds of instelling waar we een bijdrage kunnen vragen voor ons werk
- Wij willen graag blijven geven. Dankzij uw gaven kunnen we dat blijven doen. Heel hartelijk dank daarvoor!

De mensen van de VPSG:

Bestuur:

Fieke Klaver (voorzitter), Marijke Beelen-Christophe (penningmeester), Niny van Oerle-van der Horst, Ranfar Kouwijzer

Medewerksters:

Maddy de Bruin-Meijer (levensbeschouwelijk counselor), Jeannette Deenik-Moolhuizen (projectmedewerkster), Judith van der Werf (levensbeschouwelijk counselor), Gezien van der Leest (coördinator)